

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

VEŠTNIK

10
2016

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE
3,90
EUR

TEMA MESECA

Planinske skupine

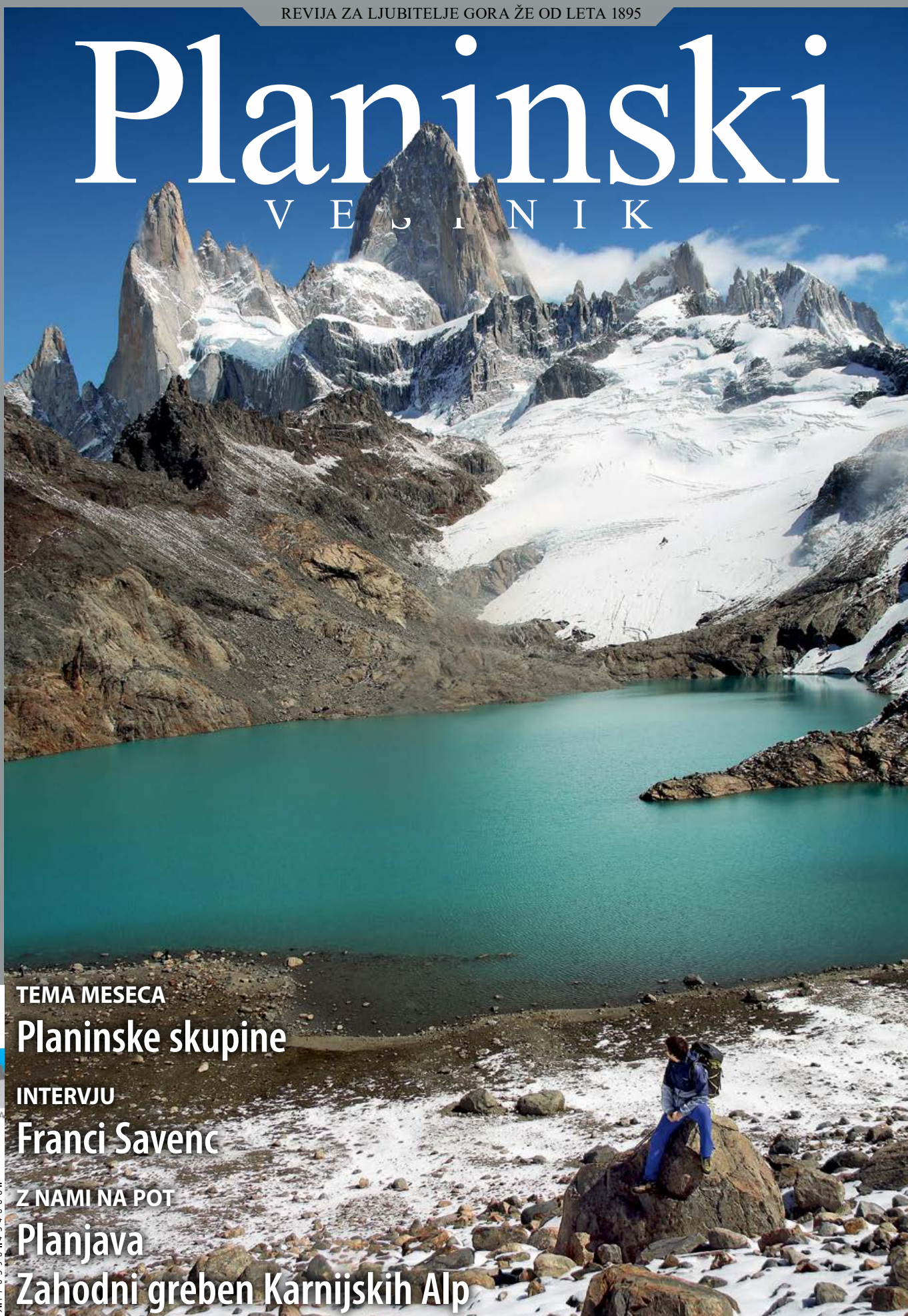
INTERVJU

Franci Savenc

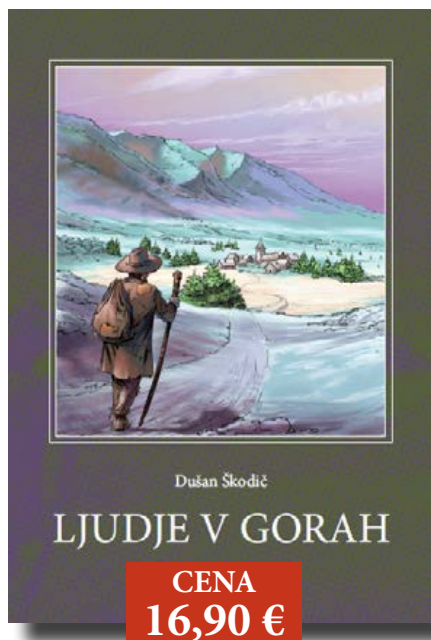
Z NAMI NA POT

Planjava

Zahodni greben Karnijskih Alp

NOVO V PLANINSKI TRGOVINI PZS

LJUDJE V GORAH – zbirka zgodb, Dušan Škodič

Izšla je zbirka zgodb *Ljudje v gorah* avtorja Dušana Škodiča. Zbirka prinaša petnajst zgodovinskih zgodb, vpetih v gorsko okolje. V ospredju vseh je preprosto posameznik, ki je le igračka narave v usodnih trenutkih, v katerih se znajde.

Dušan Škodič, prekaljen planinski publicist in avtor romana *Devet dni v avgustu*, te zgodbe pripoveduje humorno in življenjsko trpko, a vseskozi doživeto in sočutno. Času in kraju, o katerih govori, se približa tudi jezikovno, večjo vrednost pa zgodbam dajejo še preverjena zgodovinska podlaga in dodana pojasnila. Vse zgodbe so opremljene z odličnimi ilustracijami.

Format: 165 x 235 mm; 144 strani, broširano, šivano

Cena: 16,90 €

Pomembno obvestilo: S 26. avgustom 2014 je stopil v veljavo Zakon o enotni ceni knjige, ki ji v času šestih mesecev od izdaje nalaga enotno ceno. V tem času popusti oz. kakršnokoli zniževanje cene ni dovoljeno!

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA 50-odstotni popust

ZGOŠČENKA - GREVA POD OBJEM GORA

Na zgoščenki z naslovom *Greva pod objem gora* najdete 9 pesmi: Greva pod objem gora, Na izlet, Danes pojdem jaz v gore, Tri planike, Za sanje, Spalka mojega šotora, Na Rombonu, Miss Slovenije in Nič več kot to. Zasnovana je sistematično in skuša pokriti večino potreb na področju mladinskih planinskih pesmi in hkrati podajati starostno prilagojena glasbena dela. Poleg kulturne nosi zgoščenka tudi izrazito vzgojno-izobraževalno noto. Vodilna ustvarjalca tega projekta sta Uroš Kuzman in Andrej Hočevnar.

Projekt združuje profesionalne glasbenike, ki skrbijo za izvedbeno neoporečnost, in amaterske vokaliste, ki so praviloma močno vpeti v planinstvo. Tako so zgodbe podane osebnoizpovedno, poudarjena pa je tudi motivika prostovoljnega, mladinskega. Vsi izvajalci projekta so mladi po stažu in projekt zanje predstavlja svojevrsten izziv in izkušnjo.

CENA: V času od 15. 10. 2016 do 15. 11. 2016 lahko zgoščenka kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: **3,13 €* (redna cena: 6,25 €*)**.

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštne plača naročnik.

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, po pošti: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po telefonu: 01 43 45 684 v času uradnih ur, po faksu: 01 43 45 691, brezplačna telefonska številka: 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), e-naročila: trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>. Uradne ure v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Slovenski planinski muzej

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, telefon: 08 380 67 30, faks: 04 589 10 35, e-naročila: info@planinskimuzej.si

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. Poobjave so dovoljene le z dovoljenjem uredništva.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Nad Jezerom treh (Lago de tres) se dviga osrednji in najvišji del patagonskih Andov, ki jim kraljuje Fitz Roy. Foto: Miro Štebe

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Kaj se skriva za mejo?

"Vem, da boste mnogi med vami presenečeni, vendar vam moram priznati, da zame naši hribi niso najlepši na svetu, pač pa so to Dolomiti," je v začetku oktobra na gorniškem večeru v knjižnici Domžale povedal alpinist in himalajec Tomo Česen (intervju z njim bomo objavili v eni od prihodnjih števil). Ste presenečeni, začudeni, morda celo prizadeti? Sam priznam, da ga povsem razumem in spoštujem njegovo stališče, pa tudi to, da si je to "upa" priznati v javnosti. Zdi se mi namreč, da je tako stališče v slovenski planinski javnosti skoraj bogokletno. Naj povzamem samo zadnjo anketo, katere rezultate smo objavili v lanskim decembrski številki in kjer je pri vprašanju, katerih vsebin je v PV preveč, največ odgovorov veljalo tujim goram, in obratno, pri vprašanju, katerih vsebin je v reviji premalo, je bil odgovor: naše gore. Podobne rezultate beležimo že vsa leta, odkar izvajamo ankete. Zakaj je tako, mi pravzaprav ni povsem jasno.

Pred kratkim sem se vzpenjal po poti Silva Korena na Krn, kjer mi je možakar povedal, da gre vsak mesec parkrat po tej poti. Kako to, da ne gre še kam drugam, kjer še ni bil, ga nisem uspel vprašati, ker je tako hitro odbrzel naprej. Poznamo celo vrsto ciljev, kamor se ljudje redno odpravljajo in beležijo svoje vzpone, npr. na Ratitovec, Kriško goro, Lubnik, Šmarno goro, Kališče in drugi. Dobro, tu gre bolj za rekreacijo kot pa planinarjenje, pa vendar se vse to dogaja v hribih. Zakaj tolikokrat po isti poti, če zagotovo obstaja še kak gorski vrh, kjer še nismo bili?

Tudi sam sem se v preteklosti obnašal podobno – slovenske gore sem spoznaval do potankosti. Načrtno sem raziskoval doline, prehode, pristope, markirane poti na vrhove iz raznih smeri, pa potem brezpotja, in to v tolikšni meri, da sem poznal skorajda vsak možen pristop na posamezen vrh, ki sem se ga lotil. Prebiral sem vse vodnike, kjer so bile opisane poti, si podčrtaval opise, iskal spletne strani, ko so se tudi tam pojavili opisi, si beležil svoje opise pristopov in jih tako nabral za celo goro. Hribovski kolegi so mi dolgo prigovarjali, naj vendarle pogledam še čez mejo, da so tudi tam vredni gorniški cilji, a jaz sem trmasto vztrajal pri naših hribih. Tisto čez mejo me ni zanimalo.

Potem pa se mi je nekoč s planine Pecol, kjer sem bil na izletu z otroki, prikazal mogočni Montaż in z njim Zahodni Julijci. Kakšno gorovje! Moje raziskovanje je prvič seglo malce čez mejo. In končno sem se nekega dne le spravil še malo dlje ter stopil na vrh Monte Cristalla v Dolomiti. Bil sem enostavno navdušen. Odprl se mi je povsem nov svet, nove dimenzije, nova okolica, čisto drugačna, kot je v naših hribih. Za Dolomiti so prišli tritisočaki, štiritisočaki z ledeniki ...

Danes vem, da so tudi mnoge gore zunaj Slovenije nepopisno privlačne. Razlogov, da jih obiščemo, je toliko, kolikor je vrhov, vsak je po svoje privlačen in vreden našega obiska. Prevzeli so me skalni vršaci in beli vrhovi nad bleščečimi ledeniki, ledeniški potoki, šumeči slapovi, zelena jezera ... Te gore so kot mamilo, ko se vzpnemo na eno, si zaželimo še druge, tretje itn., z vsake se nam odpirajo širša obzorja in novi cilji.

Vse to, kar opisujem, želimo predstaviti tudi vam, dragi bralci. Težko je venomer pisati le o Jalovcu, Škrlatici, Triglavu ... V rubriki *Z nami na pot*, kjer objavljamo vabila s podatki na ture, smo skorajda že izčrpali slovenski gorski prostor in se že ponavljamo. Nikakor vas ne odvrčamo od hoje po naših gorah, vendar vam z opisi gora čez mejo poskušamo odpirati nova obzorja. Dejstvo namreč je, da bomo svoje gore najbolj cenili šele takrat, ko se bomo iz tujine vrnili domov in jih primerjali z drugimi. Ko bomo videli še druge gore, bomo lahko ugotovili, da so naše le med najlepšimi. In to brez lažnega domoljubja.

Vladimir Habjan

Foto: Karmen Zupan

4 tema meseca

Planinstvo za mlade v šolah

Emil Pevec

16 Gašerbrum IV

Osemtisočak za aklimatizacijo

Marta Krejan Čokl

28 obletnica

Ante Mahkota – osemdesetletnik

Franci Ekar

UVODNIK

Kaj se skriva za mejo?

Vladimir Habjan

PLANINSKE SKUPINE

Planinstvo za mlade v šolah

Emil Pevec

PLANINSKE SKUPINE

Pogovor z Judito Mihev

Emil Pevec

PLANINSKE SKUPINE

Učne poti izobraževalno-spoznavne narave

Darinka Koren

PLANINSKE SKUPINE

Pohod po Posavskem hribovju

Tjaša Hostar in Lina Buršič

GAŠERBRUM IV

Osemtisočak za aklimatizacijo

Marta Krejan Čokl

SEVEROVZHODNA SLOVENIJA

Raziskovanje Kozjaka

Špela Recer

URESNIČENE SANJE

Patagonija

Miro Štebe

OBLETNICA

Ante Mahkota – osemdesetletnik

Franci Ekar

Z NAMI NA POT

Planjava

Mire Steinbuch

Z NAMI NA POT

Zahodni greben Karnijskih Alp

Janja Lipužič

DOŽIVETJE

Poletni dan v gorah

Iztok Tomazin

OPISI TUR

- PLANJAVA, SKOZI REPOV KOT
- PLANJAVA, ČEZ PRESEDLAJ
IN PO DEŽMANOVI POTI
- PLANJAVA, ČEZ OKRESELJ
- PLANJAVA, S PLANINE PODVEŽAK ČEZ ŠKARJE
- PFANNSPITZE/CIMA VANSURO
- MONTE CAVALLINO/GROSSE KINIGAT
- FILMOORHÖHE/LA PITTURINA
- PORZE/MONTE PALOMBINO

32 z nami na pot

Planjava

Mire Steinbuch

52 zgodovina

Pogačnikov dom na Kriških podih

Jana Remic

ZGODOVINA PLANINSKIH POSTOJANK

**Pogačnikov dom
na Kriških podih** 52

Jana Remic

INTERVJU

**Pogovor
s Francijem Savencem** 56

Mire Steinbuch

PRVA POMOČ

Uporaba defibrilatorja 59

Andrej Golob

ZDRAVJE

Zastoj srca 62

Petra Zupet

JUBILEJ

70 let Andreja Mašere 64

Vladimir Habjan

KOČE

**Valvasorjev dom pod Stolom
naj planinska koča 2016** 66

Zdenka Mihelič

VREMENSKI KOTIČEK

**Zakaj je vreme slabo najraje
prav za konec tedna** 68

Miha Pavšek

VARSTVO NARAVE

**Poškodovana žival –
pustiti ali vzeti?** 69

Dušan Klenovšek

59 prva pomoč

Uporaba defibrilatorja

Andrej Golob

LJUDSKA DEDIŠČINA

Pripovedke iz gorskega sveta 70

Zbrala Dušica Kunaver

V SPOMIN

Tone Strojin 71

Miro Eržen

NOVICE IZ VERTIKALE 72

NOVICE IZ TUJINE 74

ŠPORTNOPEZALNE NOVICE 75

LITERATURA 76

PLANINSKA ORGANIZACIJA 76

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ 77

TRIGLAVSKI NARODNI PARK 78

V SPOMIN 79

Vsebine vseh
Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si

